

ΘΕΜΑ: ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΕΕΔΣΑ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Είναι κοινός τόπος ότι η χώρα μας απέχει σημαντικά από τη σύγχρονη και ολοκληρωμένη διαχείριση αποβλήτων με στόχο την κυκλική οικονομία. Η Ελλάδα έχει να διανύσει σημαντική διαδρομή για να μπορέσει να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της ευρωπαϊκής και της εθνικής νομοθεσίας. Η ολοκληρωμένη διαχείριση αποβλήτων, όπως αυτή αναφέρεται στη σχετική Ευρωπαϊκή Οδηγία περιλαμβάνει με συγκεκριμένη σειρά προτεραιότητας διαφορετικές μεθόδους-τεχνολογίες διαχείρισης. Οι μέθοδοι αυτοί μπορούν να λειτουργήσουν **συμπληρωματικά και όχι ανταγωνιστικά**. Για την αποτελεσματική εφαρμογή σύγχρονης και ολοκληρωμένης διαχείρισης αποβλήτων **απαιτούνται**: Σαφής στρατηγική, τεχνοοικονομικός σχεδιασμός για το μέλλον και όχι με δεδομένα ύφεσης, Ανάπτυξη επαρκών υποδομών, Συνεχής ενημέρωση των πολιτών και Διαμόρφωση κινήτρων. Σε αυτό το πλαίσιο η ΕΕΔΣΑ σας υποβάλλει τις προτάσεις της σχετικά με το υπό διαβούλευση Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Επικινδύνων Αποβλήτων ως μέρος της πολιτικής για τη βιώσιμη ανάπτυξη της χώρας.

I. Αντιπροσωπευτικότητα στοιχείων

Για την επίτευξη των γενικών στόχων του ΕΣΔΕΑ, είναι απαραίτητο να υπάρχει μία σαφής εικόνα των ποιοτικών και ποσοτικών δεδομένων των επικινδύνων αποβλήτων της χώρας. Τα στοιχεία που παρουσιάζονται ως βάση συζήτησης δεν μπορούν να θεωρηθούν αντιπροσωπευτικά αφού αφ' ενός είναι για μόλις δύο έτη και αφ' ετέρου δεν είναι ικανά να αποτελέσουν τη βάση ενός μακροπρόθεσμου στρατηγικού σχεδιασμού για τη χώρα. ΤΟ ΕΣΔΕΑ ΒΑΣΙΣΘΗΚΕ ΣΕ ΠΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΚΑ & ΜΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (2010-2011), που δυσχεραίνουν οιαδήποτε αξιολόγηση, καθώς και δημιουργούν αυξημένο κίνδυνο αποτυχίας στην προκήρυξη των αντίστοιχων έργων και δραστηριοτήτων καθώς και στη βιωσιμότητα αυτών περαιτέρω.

II. Γενικές παρατηρήσεις

- Η κατηγορία ΕΑ εγκαταστάσεων κοινής ωφέλειας εκτιμούμε ότι λειτουργικά και διαχειριστικά είναι προτιμότερο να ενσωματωθεί στα ΒΕΑ. Οι ειδικοί στόχοι που αναφέρονται στο κεφάλαιο 3.2 πρέπει να εξειδικευτούν αφού δεν αναφέρεται πώς ακριβώς θα επιτευχθούν.

- Τα σχέδια διαχείρισης όπως αναφέρονται στο κεφ. 4, ανά κατηγορία ΕΑ είναι προτιμότερο να μην βασίζονται στους ΣΤΑΚΟΔ των δραστηριοτήτων, όπως δηλώνονται, αλλά στους κωδικούς ΕΚΑ. Μία δραστηριότητα με «βιομηχανικό» ΣΤΑΚΟΔ παράγει σωρεία ΕΑ που δεν ανήκουν στην κατηγορία των ΒΕΑ αλλά σε άλλα ρεύματα, όπως τα ειδικά ρεύματα αποβλήτων των ΣΕΔ, κλπ.
- Προτείνεται όπου αναφέρεται η λέξη «ανάκτηση» να συνοδεύεται και από παρένθεση: (εργασίες R)

III. Ειδικές παρατηρήσεις

1. Σελίδα 9, 2^η παράγραφος.

Αναφέρει ότι θα γίνει ενδιάμεση αξιολόγηση σε τρία χρόνια. δηλ. το 2019 θα γίνει η αξιολόγηση και η ουσιαστική ισχύς του θα είναι μέχρι το 2020? Προσθέτως και σε άλλα σημεία του κειμένου του ΕΣΔΕΑ γίνεται αναφορά στο έτος 2015 (πχ κεφάλαιο 3-ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΣΔΕΑ- όπου τίθενται στόχοι εντός του έτους 2015), ενώ η έκδοση του ΕΣΔΕΑ αναμένεται εντός του 2016!

2. Στη Σελ. 11, 4ο bullet, να προστεθεί στο τέλος: ...και καινοτόμων τεχνολογιών, καθώς και των υφιστάμενων υποδομών, που εφαρμόζουν ΒΔΤ.

3. Σελίδα 12, στην μέση (9^ο bullet) αναφέρει: «Προτεραιότητα στην περαιτέρω ανάκτηση υλικών, έναντι της παραγωγής δευτερογενών καυσίμων, στα εργοστάσια επεξεργασίας αποβλήτων.»

Στο σημείο αυτό διαφοροποιεί την έννοια της ανάκτησης από αυτήν της ανάκτησης με ενεργειακή αξιοποίηση. Αυτό θα μπορούσε κάποιος να το χρησιμοποιήσει έτσι ώστε σε άλλα σημεία του κειμένου (π.χ. σελ 82, 109) όπου αναφέρεται ο όρος της ανάκτησης, να μην συμπεριλαμβάνει και την ενεργειακή αξιοποίηση.

Η χρήση δευτερογενών καυσίμων (συν-επεξεργασία στη τσιμεντοβιομηχανία) σύμφωνα με τις διατάξεις της ευρωπαϊκής Οδηγίας 2010/75/ΕΕ περί βιομηχανικών εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης) όπως αυτή ενσωματώθηκε στο εθνικό μας δίκαιο δια της ΥΑ 36060/1155 /Ε.103 (ΦΕΚ1450-14/6/2013) και σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙ της Οδηγίας Πλαίσιο για τα απόβλητα 2008/98/ΕΚ όπως αυτή ενσωματώθηκε δια του Ν.4042/2012 αποτελεί μέθοδο ανάκτησης ενέργειας και υλικών (R) αφού η ενέργεια των υλικών αξιοποιείται πλήρως στη παραγωγή κλίνκερ και το ανόργανο μέρος τους ανακυκλώνεται πλήρως στο προϊόν.

4. Σελίδα 11 (Στρατηγικές), σελίδα 44 (Υφιστάμενα δίκτυα και εγκαταστάσεις), και σελίδα 71 (Στόχοι του ΕΣΔΕΑ).

Θα μπορούσε να γίνει αναφορά στην ενίσχυση των υφιστάμενων υποδομών, έτσι ώστε να δύνανται να λειτουργούν εξαντλώντας την δυναμικότητα τους και άρα ενισχύοντας την ορθή διαχείριση των επικινδύνων αποβλήτων, και με άμεσο αποτέλεσμα να μην υπάρχει ανάγκη δημιουργίας νέων.

Σελ. 11, 4^ο bullet, να προστεθεί στο τέλος: ...και καινοτόμων τεχνολογιών, καθώς και των υφιστάμενων υποδομών, που εφαρμόζουν ΒΔΤ.

Σελ. 71, παρ. 3.1. (1): να προστεθεί στο τέλος: *...και αξιοποίηση / ανάπτυξη των υφιστάμενων υποδομών, που εφαρμόζουν ΒΔΤ.*

Σε κάθε περίπτωση διά του ΕΣΔΕΑ θα πρέπει να τίθενται στόχοι, οι οποίοι μέσω των έργων και δράσεων δύνανται να δώσουν λύσεις στην εφαρμογή εθνικού σχεδιασμού ΕΑ. Προσθέτως, θα πρέπει να δίνονται κατευθύνσεις για την χωρική ένταξη των αντίστοιχων-απαιτούμενων έργων, συνδυαστικά με τα αντίστοιχα ΠΕΣΔΑ.

5. Σελίδα 63, «Πίνακας 2-40 : ΧΥΤΕΑ όπου έχουν διατεθεί αμιαντούχα απόβλητα».

6. Θα πρέπει να προστεθεί ο ΧΥΤΑΜ – ΜΑΒΕ / ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ/ΖΙΔΑΝΙ ΚΟΖΑΝΗΣ, με την εξής επισήμανση: Ο ΧΥΤΑΜ – (ΧΥΤ-ΑΜΙΑΝΤΟΥ) στις εγκαταστάσεις της ΜΑΒΕ στο ΖΙΔΑΝΙ ΚΟΖΑΝΗΣ, κατασκευάστηκε για τη διάθεση αποβλήτων από εργασίες αποκατάστασης μεταλλείου, **όμως δύναται να επεκταθεί και για λοιπά Επικίνδυνα Απόβλητα, κατόπιν περιβαλλοντικής αδειοδότησης.** Στη Σελ. 71, για το στόχο 2: **"Μείωση στο ελάχιστο δυνατό της συνολικής ποσότητας των ανακτήσιμων αποβλήτων που προορίζονται για διάθεση"**, προτείνουμε τη διατύπωση "Αύξηση των ποσοτήτων Επικίνδυνων Αποβλήτων που διατίθενται προς αξιοποίηση (πχ. σε βιομηχανίες)".

7. Σελίδα 79, Διασυνοριακή Μεταφορά.

Προτείνεται επομένως όπου αναφέρεται η λέξη ανάκτηση να συνοδεύεται και από παρένθεση: (εργασίες R).

8. Σελίδα 80, «Δίκτυα Ανάκτησης (R)».

Δεν γίνεται καμία αναφορά για την ύπαρξη του υφιστάμενου δικτύου ανάκτησης που είναι η τσιμεντοβιομηχανία, εν αντιθέσει με το γεγονός ότι στην επόμενη παράγραφο 4.1.4.3. «Δίκτυα Διάθεσης (D), γίνεται αναφορά στον αποτεφρωτήρα ΕΑΥΜ και στην αξιοποίηση του. Προτείνεται στο τέλος η προσθήκη «...συμπεριλαμβανομένων των διαθέσιμων υποδομών της βιομηχανίας π.χ. τσιμεντοβιομηχανία».

9. Σελίδα 82, 4.1.4.3 Δίκτυα διάθεσης (D), Βασικές ενέργειες

Στη σελίδα 82 αναφέρεται :

Για την άμεση κάλυψη των αναγκών της χώρας με δίκτυο ΧΥΤΕΑ θα δρομολογηθούν οι απαραίτητες ρυθμίσεις εντός του 2016 για: (α) την αξιοποίηση - διαμόρφωση των εν λειτουργία ΧΥΤΕΑ προκειμένου αυτοί να μπορούν να δεχθούν τα παραγόμενα μη οργανικά και μη ανακτώμενα ΒΕΑ και (β) την αξιοποίηση εν λειτουργία εγκαταστάσεων, όπως ο αποτεφρωτήρας ΕΑΥΜ, η τσιμεντοβιομηχανία κ.α., για την τελική διάθεση των οργανικών ΒΕΑ, εφαρμόζοντας τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές.

Η χρήση δευτερογενών καυσίμων (συν-επεξεργασία στη τσιμεντοβιομηχανία) σύμφωνα με τις διατάξεις της ευρωπαϊκής Οδηγίας 2010/75/ΕΕ περί βιομηχανικών εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης) όπως αυτή ενσωματώθηκε στο εθνικό μας δίκαιο δια της ΥΑ 36060/1155 /Ε.103 (ΦΕΚ1450-14/6/2013) και σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙ της Οδηγίας Πλαίσιο για τα απόβλητα 2008/98/ΕΚ όπως αυτή ενσωματώθηκε δια του Ν.4042/2012 αποτελεί μέθοδο ανάκτησης ενέργειας και υλικών (R) αφού η

ενέργεια των υλικών αξιοποιείται πλήρως στη παραγωγή κλίνκερ και το ανόργανο μέρος τους ανακυκλώνεται πλήρως στο προϊόν. Ως εκ τούτου η αναφορά της τσιμεντοβιομηχανίας ως εγκατάσταση τελικής διάθεσης οργανικών ΒΕΑ είναι λανθασμένη και προτείνεται η διόρθωση της εν λόγω παραγράφου.

10. Σελίδα 82, στο 1^ο bullet.

Θα πρέπει και πάλι να διευκρινιστεί ότι η ανάκτηση αφορά και ενεργειακή αξιοποίηση και επομένως να προστεθεί: « ...που δεν μπορούν να ανακτηθούν **(εργασίες R)** κατά προτεραιότητα μέσω της αξιοποίησης υφιστάμενων βιομηχανικών εγκαταστάσεων και υποδομών, που εφαρμόζουν ΒΔΤ.»

11. Σελίδα 103, «Πίνακας 4-25 : Χώροι κατάλληλοι για υγειονομική ταφή αποβλήτων αμιάντου στην Ελλάδα».

Στην 4^η σειρά του πίνακα – στη στήλη παρατηρήσεις να συμπεριληφθεί η προσθήκη : «.....**με δυνατότητα επέκτασης για λοιπά Επικίνδυνα Απόβλητα**».

12. Σελίδα 109, Α/Α ΙΙ6, αναφέρει: «Τροποποίηση – συμπλήρωση περιβαλλοντικών όρων υφιστάμενων εγκαταστάσεων και υλοποίηση τυχόν σχετικών απαιτούμενων έργων σε αυτές, προκειμένου να μπορούν να (συν)αποτεφρώνουν επικίνδυνα απόβλητα (π.χ. αποτεφρωτήρες επικινδύνων αποβλήτων υγειονομικών μονάδων και ζωικών υποπροϊόντων, τσιμεντοβιομηχανία)».

Λόγω του ότι και πάλι δεν τονίζεται η προτεραιότητα στην ανάκτηση (εργασίες R) έναντι της διάθεσης, προτείνεται να διαμορφωθεί ως εξής:

Τροποποίηση – συμπλήρωση περιβαλλοντικών όρων υφιστάμενων εγκαταστάσεων και υλοποίηση τυχόν σχετικών απαιτούμενων έργων σε αυτές, προκειμένου να μπορούν να (συν)αποτεφρώνουν επικίνδυνα απόβλητα (π.χ. αποτεφρωτήρες επικινδύνων αποβλήτων υγειονομικών μονάδων και ζωικών υποπροϊόντων, τσιμεντοβιομηχανία). Σε κάθε περίπτωση οι υφιστάμενες εγκαταστάσεις θα πρέπει να έχουν σχεδιαστεί και να διαθέτουν τις κατάλληλες προδιαγραφές για να δύνανται να συναποτεφρώνουν και να αποτεφρώνουν επικίνδυνα απόβλητα δηλαδή να εφαρμόζουν την ευρωπαϊκής Οδηγίας 2010/75/ΕΕ περί βιομηχανικών εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης) όπως αυτή ενσωματώθηκε στο εθνικό μας δίκαιο δια της ΥΑ 36060/1155 /Ε.103 (ΦΕΚ1450-14/6/2013).Επίσης προτεραιότητα δίνεται πάντα στις εργασίες ανάκτησης (R – ανάκτηση υλικού & ενέργειας, , ανάκτηση υλικών, ανάκτηση ενέργειας), έναντι της απλής αποτέφρωσης (εργασίες D).

Σε κάθε περίπτωση, απαγορεύεται να εφαρμόζονται εργασίες διάθεσης (D) εφόσον υπάρχουν υφιστάμενες εγκαταστάσεις ανάκτησης (εργασίες R) εντός της χώρας.

13. Σελίδα 111, Α/Α ΙΙΙ.7, αναφέρει: «Τροποποίηση – συμπλήρωση περιβαλλοντικών όρων των υφιστάμενων ιδιωτικών ΧΥΤΕΑ και υλοποίηση σχετικών απαιτούμενων έργων σε αυτούς, όπου είναι αναγκαίο, προκειμένου να μπορούν να δέχονται επικίνδυνα απόβλητα που προέρχονται από τρίτους».

Προτείνεται: Τροποποίηση – συμπλήρωση περιβαλλοντικών όρων των υφιστάμενων ιδιωτικών ΧΥΤΕΑ και υλοποίηση σχετικών απαιτούμενων έργων σε αυτούς, όπου είναι

αναγκαίο, προκειμένου να μπορούν να δέχονται επικίνδυνα απόβλητα που προέρχονται από τρίτους. **Τα ανωτέρω ισχύουν εφόσον δεν υπάρχει δυνατότητα ανάκτησης (εργασίες R) για τα εν λόγω επικίνδυνα απόβλητα.**

Σε κάθε περίπτωση, απαγορεύεται να εφαρμόζονται εργασίες διάθεσης (D) εφόσον υπάρχουν υφιστάμενες εγκαταστάσεις ανάκτησης (εργασίες R) εντός της χώρας.

Για το ΔΣ της ΕΕΔΣΑ

Με τιμή,

Ο Πρόεδρος της ΕΕΔΣΑ

Ο Γεν. Γραμματέας ΕΕΔΣΑ

Ανδρέας Ανδρεόπουλος
Καθηγητής και π.Πρύτανης ΕΜΠ

Δαμιανός Μπούρκας
Διπλ. Μηχ. Περιβάλλοντος